Onsdagen den 11 november 2020

P9_TA(2020)0298

Avtal mellan EU och Kina: samarbete kring och skydd av geografiska beteckningar (resolution)

Europaparlamentets resolution som inte avser lagstiftning av den 11 november 2020 om utkastet till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Europeiska unionen och Folkrepubliken Kinas regering om samarbete kring och skydd av geografiska beteckningar (08359/2020 – C9-0298/2020 – 2020/0089M(NLE))

(2021/C 415/11)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution,

— med beaktande av utkastet till rådets beslut (08359/2020),

— med beaktande av förslaget till avtal mellan Europeiska unionen och Folkrepubliken Kinas regering om samarbete kring och skydd av geografiska beteckningar (08361/2020),

— med beaktande av den begäran om godkännande som rådet har lagt fram i enlighet med artikel 207.3 och artikel 207.4 första stycket samt artikel 218.6 andra stycket a led v och artikel 218.7 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

— med beaktande av Världshandelsorganisationens (WTO) avtal om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Trips),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2015 *Handel för alla: Mot en mer ansvarsfull handels- och investeringspolitik* (COM(2015)0497),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 1 juli 2014 *Handel, tillväxt och immateriella rättigheter – Strategi för skydd och säkerställande av immateriella rättigheter i tredjeländer* (COM(2014)0389),

— med beaktande av kommissionens arbetsdokument avseende rapporten om skydd och säkerställande av immateriella rättigheter i tredjeländer (SWD(2019)0452),

— med beaktande av de gemensamma uttalandena från det 20:e toppmötet mellan EU och Kina den 16 juli 2018 och från det 21:a toppmötet mellan EU och Kina den 9 april 2019,

— med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 12 mars 2019 *EU och Kina – En strategisk hållning* (JOIN(2019) 0005),

— med beaktande av sin resolution av den 9 juni 2015 om strategin för skydd och säkerställande av immateriella rättigheter i tredjeländer ([1]),

— med beaktande av sin resolution av den 12 september 2018 om läget i förbindelserna mellan EU och Kina ([2]),

— med beaktande av sin lagstiftningsresolution av den 11 november 2020 ([3]) om utkastet till beslut,

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), särskilt avdelning V om unionens yttre åtgärder,

— med beaktande av EUF-fördraget, särskilt artiklarna 91, 100, 168 och 207, jämförda med artikel 218.6 a v och artikel 218.7,

([1]) EUT C 407, 4.11.2016, s. 18.
([2]) EUT C 433, 23.12.2019, s. 103.
([3]) Antagna texter, P9_TA(2020)0297.

Onsdagen den 11 november 2020

— med beaktande av artikel 105.2 i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från fiskeriutskottet,

— med beaktande av skrivelsen från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel (A9-0202/2020), och av följande skäl:

A. Skyddet av geografiska beteckningar på internationell nivå är en viktig del av EU:s handelspolitik.

B. EU är världens största exportör av jordbruksbaserade livsmedel, och 2019 registrerade EU ett rekordhögt handelsöverskott för jordbruksbaserade livsmedel på 39 miljarder euro.

C. Det genomsnittliga värdet på produkter med en geografisk beteckning är dubbelt så högt som motsvarande värde på en produkt utan en sådan kvalitetsmärkning.

D. EU:s export av jordbruksbaserade livsmedel till Kina har ökat enormt de senaste tio åren, med en årlig ökningstakt på över 20 % under perioden 2009–2019. Tack vare detta omvandlades EU:s handelsunderskott för jordbruksbaserade livsmedel på 1 miljard euro 2009 till ett handelsöverskott på över 9 miljarder euro 2019, och Kina är nu det tredje största destinationslandet för EU:s export av jordbruksbaserade livsmedel efter Förenade kungariket och Förenta staterna. Kinas import av jordbruksbaserade livsmedel förväntas öka ytterligare under de kommande tio åren.

E. Värdet av den världsomfattande försäljningen av produkter som skyddas genom EU:s geografiska beteckningar, innefattandes vin, jordbruksbaserade livsmedel och spritdrycker, uppgår till 74,76 miljarder EUR ([4]), vilket utgör 6,8 % av EU:s försäljning av jordbruksbaserade livsmedel och 15,4 % av EU:s export av jordbruksbaserade livsmedel.

F. EU är känt världen över för sitt kunnande och sin framställning av jordbruksbaserade livsmedel av högt värde och god kvalitet.

G. Alla importerade jordbruksbaserade livsmedel måste kontrolleras och uppfylla de hälso-, säkerhets- och djurskyddskrav som gäller för EU:s producenter i jordbruks- och livsmedelskedjan, vilket därmed bidrar till deras värde och kvalitet.

H. Många av EU:s geografiska beteckningar brottas med betydande utmaningar i Kina, vilket orsakar avsevärda ekonomiska förluster för EU:s producenter.

I. Avtalet bygger vidare på de erfarenheter som gjorts genom pilotprojektet mellan EU och Kina om samarbete kring geografiska beteckningar, som löpte från 2007 till 2012.

J. En betydande del av den framtida globala ekonomiska tillväxten förväntas genereras utanför Europa.

K. Producenter och exportörer av jordbruksbaserade livsmedel tvingas verka i ett besvärligt internationellt handelsklimat.

L. Detta avtal är viktigt med tanke på det globala erkännande det ger geografiska beteckningar.

M. Detta avtal är ett viktigt första steg och det bör så snart som möjligt utvidgas för att skydda många av de geografiska beteckningar från EU som fortfarande inte omfattas av avtalet.

N. Ingåendet av detta avtal visar att EU och Kina kan nå bilaterala överenskommelser förutsatt att gemensamma intressen noggrant beaktas.

([4]) Kommissionens studie, publicerad i april 2020 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/IP_20_683

1. Europaparlamentet välkomnar ingåendet av detta avtal om samarbete kring och skydd av geografiska beteckningar mellan EU och Folkrepubliken Kina. Parlamentet välkomnar skyddet av europeiska geografiska beteckningar på den kinesiska marknaden. Parlamentet anser att ett effektivt genomförande av avtalet är en viktig förtroendeskapande uppgift för de två parterna och en viktig signal om att Kina är berett att arbeta med EU. Parlamentet förväntar sig att det kommer att ske framsteg även inom andra samarbetsområden med avseende på rättvis handel.

2. Europaparlamentet understryker vikten av EU:s strategiska förbindelser med Kina och uppmanar EU:s medlemsstater och institutioner att stå eniga och agera på ett samordnat sätt i kontakterna med Kina. Parlamentet betonar att handel och investeringar bör vara regel- och värdebaserade och utgå från ett multilateralt handelssystem. Parlamentet uppmanar Kina att vara aktivare i WTO och i andra multilaterala initiativ och att fullt ut leva upp till sina åtaganden som WTO-medlem och att se till att landets ekonomiska styrka svarar mot dess utvecklingsnivå. Parlamentet betonar att respekt för de mänskliga rättigheterna är en förutsättning för att få idka handel och upprätthålla investeringsförbindelser med EU, och uppmanar eftertryckligen Kina att fullgöra internationella förpliktelser och att förbinda sig att respektera mänskliga rättigheter, särskilt med anledning av de pågående förhandlingarna om det bilaterala investeringsavtalet. Parlamentet är djupt oroat över rapporterna om utnyttjande och internering av uigurer i fabriker i Kina.

3. Europaparlamentet begär att det ska införas ekonomiska sanktioner mot företag som inte respekterar de geografiska beteckningarna och som förfalskar produkter med geografisk beteckning.

4. Europaparlamentet påpekar att detta avtal är en positiv signal för det internationella samfundet, inbegripet för multilaterala institutioner. Parlamentet välkomnar det betydande skydd som en förteckning på hundra europeiska och hundra kinesiska geografiska beteckningar åtnjuter genom avtalet, vilket är mer omfattande än det skydd som ges genom WTO:s Tripsavtal, i synnerhet för livsmedel men också för vin och spritdrycker. Parlamentet noterar att man räknar med att ytterligare 175 geografiska beteckningar från EU respektive Kina ska erhålla skydd inom fyra år efter avtalets ikraftträdande. Parlamentet noterar att fler än 3 300 geografiska beteckningar erhåller skydd i EU, och uppmanar kommissionen att snabbt se till att avtalet utvidgas så att det under de kommande åren skyddar så många geografiska beteckningar som möjligt som uppfyller villkoren, inbegripet fiskeri- och vattenbruksprodukter med geografisk beteckning. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att vederbörligen informera parlamentet om hur förhandlingarna om en utvidgning av avtalet fortskrider. Parlamentet påminner om att avtalet slutfördes innan EU:s fördrag upphörde att gälla i Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och att åtta produkter från Förenade kungariket finns med på de överenskomna förteckningarna. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att samråda med medlemsstaterna och att ersätta dessa produkter med produkter från EU:s medlemsstater snarast möjligt efter det att övergångsperioden är till ända.

5. Europaparlamentet välkomnar den bestämmelse som gör att framställare av produkter med skyddad geografisk beteckning kan vända sig direkt till den gemensamma kommitté som föreskrivs i detta avtal om deras produkt inte finns med på de ursprungligen överenskomna förteckningarna och även om deras produkter erhåller skydd efter det att avtalet trätt i kraft. Parlamentet uppmanar befintliga och potentiella berörda aktörer, inbegripet inom EU:s fiskeri- och vattenbrukssektorer, att utnyttja denna bestämmelse.

6. Europaparlamentet noterar att EU har ett stort handelsunderskott visavi Kina, men påminner om att EU i fråga om jordbruksbaserade livsmedel har ett handelsöverskott.

7. Europaparlamentet påminner om betydelsen av att främja EU:s modell för skydd av geografiska beteckningar som ett viktigt verktyg för att värna registrerade EU-produkters äkthet och unika egenskaper, vilket fungerar som ett användbart marknadsföringsinstrument som kan skapa affärsmöjligheter och som en kulturarvssymbol. Parlamentet konstaterar att det finns en stor mångfald av traditionella kvalitetslivsmedel i Europa och Kina och att det i detta sammanhang är viktigt att skydda geografiska beteckningar. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och den kinesiska regeringen att arbeta för att skydda detta kulinariska arv och säkerställa att det får erkännande i båda samhällen, i syfte att underlätta identifieringen av de berörda produkterna och skydda deras ursprung liksom att främja kulturellt utbyte och öppenhet.

8. Europaparlamentet beklagar att vissa av EU:s geografiska beteckningar inte kan exporteras till Kina på grund av kinesiska normer för livsmedelsimport, trots att de är skyddade enligt avtalet. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta samtalen med Kina om att erkänna EU:s normer för livsmedelssäkerhet, som är bland de strängaste i världen. Parlamentet uppmanar Kina att avskaffa omotiverade hinder för EU:s export av jordbruksbaserade livsmedel, i syfte att säkerställa ömsesidighet i de övergripande handelsförbindelserna, och att följa, förbättra, strikt tillämpa och upprätthålla sanitära och fytosanitära normer för att undvika otillbörlig konkurrens.

Onsdagen den 11 november 2020

9. Europaparlamentet uppmanar även Kina att stödja den befintliga multilaterala ramen för skydd av geografiska beteckningar genom att bli part i WIPO:s Lissabonöverenskommelse och i Genèveakten, som trädde i kraft den 26 februari 2020.

10. Europaparlamentet betonar de geografiska beteckningarnas betydelse inom en mer allmängiltig ram för immateriella rättigheter och insatser för att bekämpa produktförfalskningar. Parlamentet betonar att avtalet måste säkerställa ett fullgott skydd för produkters immateriella rättigheter i syfte att skydda närmiljöns värde och kvalitet, inbegripet infrastruktur, sysselsättning och biologisk mångfald, förbättra den regionala utvecklingen och stärka spårbarheten, transparensen och konsumentinformationen.

11. Europaparlamentet välkomnar i detta avseende godkännandet av ny kinesisk lagstiftning om immaterialrättsligt skydd. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant följa genomförandet av detta avtal och efterlyser en snabb ratificering. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att fortsätta samarbetet med Kina för att få till stånd ett ambitiösare avtal i fråga om immateriella rättigheter, i syfte att bredda förteckningen över geografiska beteckningar från EU. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att övervaka förfarandet för registrering av geografiska beteckningar i Kina. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att stödja EU-företag genom helpdesken för immateriella rättigheter. Parlamentet belyser mervärdet av samarbete med sådana organ som EU:s immaterialrättsmyndighet för korrekt övervakning och efterlevnad.

12. Europaparlamentet konstaterar att enligt den senaste rapporten om skydd och säkerställande av immateriella rättigheter avser mer än 80 % av de varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor som beslagtogs i EU 2018 och 2019 varor med ursprung i Kina, vilket motsvarar en förlust på omkring 60 miljarder euro för EU:s medlemsstater. Parlamentet betonar vikten av fortsatta strikta kontroller och testning av alla importerade produkter för att upptäcka livsmedelsförfalskningar och livsmedelsbedrägerier. Parlamentet påminner därför om behovet av ett omfattande och effektivt tullsamarbete mellan EU och Kina för att säkerställa rättvis konkurrens mot bakgrund av de ökade handelsflödena och som ett verktyg i kampen mot förfalskade varor.

13. Europaparlamentet understryker vikten av att avtalsbestämmelserna genomförs effektivt och respekteras på marknaden. Parlamentet upprepar sin fasta föresats att övervaka och granska att avtalet tillämpas korrekt. I detta avseende uppmanas kommissionen att årligen informera parlamentet om avtalets genomförande med början ett år efter att det trätt i kraft. Parlamentet välkomnar att det tillsatts en ny person med ansvar för efterlevnaden av handelsavtal, och belyser den avgörande roll som denna person kommer att spela för kontrollen av detta avtal och för att förbättra efterlevnaden av det. Parlamentet uppmanar denna person att omedelbart reagera om avtalet inte tillämpas korrekt.

14. Europaparlamentet är oroat över de följder som avtalet om ekonomi och handel mellan Förenta staterna och Kina (det så kallade fas 1-avtalet), som trädde i kraft den 14 februari 2020, skulle kunna få för avtalet om geografiska beteckningar mellan EU och Kina, och betonar att det måste genomföras på ett icke-diskriminerande sätt och med fullständigt iakttagande av WTO:s bestämmelser och utan att det på något sätt påverkar efterlevnaden av åtagandena i avtalet om geografiska beteckningar mellan EU och Kina. Parlamentet betonar att EU också noggrant måste övervaka genomförandet av den andra förteckningen över 175 geografiska beteckningar från EU med avseende på eventuella överlappningar med fas 1-avtalet mellan USA och Kina. Parlamentet förväntar sig att EU:s exportörer omedelbart ska kunna dra fördel av åtgärder för förenklade handelsprocedurer i jordbruks- och livsmedelssektorn.

15. Europaparlamentet är djupt oroat över de många hinder som EU:s företag och jordbrukare måste ta sig över för att få tillträde till och verka på den kinesiska marknaden, till följd av Kinas statsstyrda system. Parlamentet anser att rättvis konkurrens mellan EU-företag och kinesiska företag skulle medföra fler möjligheter och stärka innovationen, och uppmanar eftertryckligen kommissionen att fortsätta att arbeta med de kinesiska myndigheterna för att avveckla dessa hinder.

16. Europaparlamentet betonar att det sedan länge finns ett behov av likvärdiga förutsättningar mellan EU och Kina i fråga om handel och investeringar, med särskild betoning på ömsesidighet vad gäller marknadstillträde, offentlig upphandling och finansiella tjänster. Parlamentet uppmanar eftertryckligen båda parter att samarbeta på ett konstruktivt sätt i detta avseende för att uppnå marknadsbaserade reformer och göra meningsfulla framsteg, i synnerhet beträffande de pågående förhandlingarna om det bilaterala investeringsavtalet, men också beträffande företagens sociala ansvar, uppnåendet av målen för hållbar utveckling och bekämpningen av klimatförändringarna i linje med Parisavtalet. Parlamentet uppmanar på nytt Kina att gå vidare med en ambitiös reform av WTO, däribland omfattande regler om industrisubventioner. Parlamentet upprepar sin oro över kinesiska statsägda företags marknadssnedvridande metoder, påtvingade tekniköverföringar och datalokalisering, överkapacitet inom industrin och därtill knuten dumpning av export samt andra otillbörliga handelsmetoder. Parlamentet upprepar behovet av att förbättra det bilaterala och multilaterala

samarbetet för hållbar utveckling och ett rättvist handelssystem, samtidigt som man främjar sociala och miljömässiga normer som bygger på respekt för och genomförande av internationella avtal och överenskommelser. Parlamentet är oroat över Kinas dåliga resultat vad gäller olagligt, orapporterat och oreglerat (IUU) fiske. Parlamentet betonar att Kina uppvisar bristande transparens i fråga om registreringen av fiskefartyg och fiskeflottor runtom i världen och att Kinas subventioner på detta område skapar otillbörlig konkurrens för EU:s fiskerisektor. Parlamentet uppmanar Kina att göra allt det kan för att stärka sin rättsliga ram för IUU-fiske och för att striktare upprätthålla denna ram.

17. Europaparlamentet påminner om att det krävs betydande och långtgående framsteg i förhandlingarna om det övergripande investeringsavtalet mellan EU och Kina för att motverka befintliga marknadsasymmetrier. Parlamentet betonar betydelsen av att inkludera ett ambitiöst kapitel om handel och hållbar utveckling i syfte att skydda mänskliga rättigheter, inbegripet grundläggande arbetsrättsliga normer, främja hållbar utveckling och bekämpa klimatförändringarna, i linje med Parisavtalet. Parlamentet betonar att det är mycket viktigt att säkerställa likvärdiga förutsättningar, ömsesidighet och icke-diskriminerande behandling av respektive parter och deras näringsliv, medborgare civilsamhällen. Parlamentet uppmanar eftertryckligen parterna att förbättra insynen och att inrätta en parlamentarisk dimension med avseende på avtalets genomförande. Parlamentet belyser att EU:s marknad för offentlig upphandling är öppen för kinesiska företag, inbegripet statsägda företag, men att det ofta är svårt för europeiska företag att få tillträde till upphandlingsförfaranden på de kinesiska marknaderna. Parlamentet uppmanar kommissionen och Kina att främja samarbetet mellan EU och Kina för att uppnå miljömål.

18. Europaparlamentet betonar att EU:s handelsförbindelser kräver harmoniska regionala förbindelser mellan Kina och dess grannländer och Kinas vänskapliga samlevnad med alla de områden som har haft särskilda band med Europa. Parlamentet understryker att full respekt från Kinas sida av tidigare ingångna internationella åtaganden i regionen kommer att bana väg för ett bra genomförande av detta avtal.

19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament, Folkrepubliken Kinas regering och Nationella folkkongressen.